

Broj: 01/1-___-___/19
Kakanj, __. __. 2019. godine

Na osnovu člana 8. stav 3. i člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 24. stav 1. tačka 2. i 4. Statuta Općine Kakanj („Službene novine Općine Kakanj“, broj: 4/08) i člana 96. stav 2. Poslovnika o radu Općinskog vijeća („Službene novine Općine Kakanj“, broj: 6/11, 4/16 i 6/16), Općinsko vijeće na ____ sjednici održanoj __. __. 2019. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

o preduzimanju mjera i aktivnosti za zaključenje ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju energetske mineralne sirovine-mrkog uglja

Član 1.

Općinsko vijeće, u okviru vlastite nadležnosti Općine Kakanj za utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima, a uzimajući u obzir zaključke sa sastanka premijera Zeničko-dobojskog kantona sa predstavnicima ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj i Općine Kakanj na temu dodjele koncesije za istraživanje i eksploataciju mrkog uglja na području općine Kakanj:

- a) daje podršku nastojanjima da dođe do zaključenja ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina – mrkog uglja na ležištu u području općine Kakanj
- b) daje saglasnost Općinskom načelniku i Općinskom pravobranilaštvu za poduzimanje svih procesnopravnih i drugih radnji koje će rezultirati zaključenjem ugovora o koncesiji, uključujući i odustajanje od dvije revizije i povlačenje tužbe koje je Općina Kakanj podnijela protiv ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj, Zeničko-dobojskog kantona i Federacije Bosne i Hercegovine za naknadu štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji, a nakon što Vlada Zeničko-dobojskog kantona donese odluku o pokretanju procedure dodjele koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina – mrkog uglja na ležištu u području općine Kakanj

Član 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja a objavit će se u „Službenim novinama Općine Kakanj“.

**PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA
Slaven Katičić**

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje predloženog Zaključka sadržan je u članu 8. stav 3. i članu 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 49/06 i 51/09) koji propisuju da u vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave spada utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja, odnosno da općinsko vijeće obavlja i druge poslove utvrđene statutom i zakonom, dok član 24. stav 1. tačka 2. i 4. Statuta Općine Kakanj („Službene novine Općine Kakanj“, broj: 4/08) propisuje da Općinsko vijeće donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine, odnosno da u okviru svoje nadležnosti utvrđuje općinsku politiku i prati njeno ostvarivanje. Član 96. stav 2. Poslovnika o radu Općinskog vijeća („Službene novine općine Kakanj“, broj: 6/11, 4/16 i 6/16) propisuje da se zaključkom daje saglasnost ili vrši potvrđivanje pojedinih akata kada je to propisom određeno, a zakonima o koncesijama, kako federalnim tako i kantonalnim, je to određeno.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlog za donošenje ovog Zaključka je postupanje po zaključcima sa sastanka održanog 10.07.2019. godine u uredu premijera Zeničko-dobojskog kantona, a u cilju zaključenja ugovora o koncesiji na energetske mineralne sirovine-mrkog uglja na području općine Kakanj.

OBRAZLOŽENJE

Općina Kakanj je od 2013. godine preduzimala niz mjera i aktivnosti u cilju zaključenja ugovora o koncesiji na istraživanje i eksploataciju energetske mineralne sirovine-mrkog uglja koja se nalazi na području općine i koja se crpi bez zaključenog ugovora o koncesiji i s tim u vezi bez plaćanja koncesione naknade. U tom cilju su upućivani razni akti Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije, Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, Rudniku mrkog uglja Kakanj, Premijeru Zeničko-dobojskog kantona, Vladi Zeničko-dobojskog kantona, kantonalnom ministarstvu za privredu, kantonalnoj inspekciji i dr., te je održano niz sastanaka sa predstavnicima nadležnih organa i javnog preduzeća, a kako sve to nije rezultiralo zaključenjem ugovora o koncesiji kao ni preduzimanjem pravnih radnji u cilju zaključenja navedenog ugovora Općina Kakanj je morala pribjeći krajnjoj mjeri, a to je podnijeti tužbe, pa je u periodu od 2013. godine do 2018. godine Općina Kakanj protiv: JP „Elektroprivrede BiH“ d.d. Sarajevo- ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj, Zeničko-dobojskog kantona i Federacije BiH podnijela tri tužbe radi naknade štete. Tužbe se temelje na činjenici da RMU „Kakanj“ na području Općine Kakanj vrši istraživanje i eksploataciju energetske mineralne sirovine, uglja, bez zaključenog ugovora o koncesiji i s tim u vezi bez plaćanja koncesione naknade koja se u skladu sa članom 18. Zakona o koncesijama (kantonalnog) utvrđuje ugovorom i predstavlja prihod kantona i općine na čijem se području predmet koncesije nalazi, a u skladu sa propisom Vlade.

Shodno članu 27. Zakona o koncesijama-prečišćen tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj:5/03): “Privredno društvo koje u obavljanju svoje djelatnosti istražuje i/ili eksploatira i koristi prirodno bogatstvo, dobro u općoj upotrebi ili obavlja djelatnost od općeg interesa, a do stupanja na snagu ovog Zakona nije zaključilo ugovor o koncesiji zaključuje ugovor o koncesiji bez provođenja postupka javnog oglašavanja propisanim ovim zakonom u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona, osim prirodnog bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili djelatnosti od općeg interesa koji su predmet restitucije.

Uz zahtjev za dodjelu koncesije nadležnom ministarstvu privredno društvo prilaže saglasnost i odobrenja koja su izdata od nadležnih organa po važećim zakonima.

Visini naknade za koncesiju i druge uvjete potrebne za zaključenje ugovora o koncesiji utvrđuje Vlada na prijedlog nadležnog ministarstva.

Ugovor o koncesiji iz stava 1. ovog člana zaključuje se na period do pet godina.

Privredno društvo koje u periodu od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona ne zaključi ugovor o koncesiji gubi pravo stečeno odobrenjem izdatim po ranije važećim zakonima.“

Dakle, RMU Kakanj za istraživanje kao ni za eksploataciju prirodnih resursa/prirodnog bogatstva energetskih mineralnih sirovina-uglja nije zaključio ugovor o koncesiji koji je shodno Zakonu o rudarstvu FBiH i Zakonu o koncesijama morao zaključiti da bi obavljao ovu privrednu djelatnost.

Zeničko-dobojski kanton je propuštanjem nadzora nad sprovođenjem Zakona o koncesijama-prečišćen tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:5/03) kao i propisa donesenih na osnovu istog shodno odredbama člana 24. navedenog Zakona, nepodnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, te propuštanjem Vlade Zeničko-dobojskog kantona da donese Odluku o pristupanju provođenja procedure dodjele koncesije na prijedlog resornog ministarstva, omogućio RMU Kakanj da vrši istraživanje i eksploataciju uglja bez zaključenog ugovora o koncesiji, a time i bez plaćanja naknade za koncesiju od čije visine dio sredstava pripada samom Zeničko-dobojskom kantonu, a dio novčanih sredstava Općini Kakanj, shodno članu 18. Zakona o koncesijama.

Dakle, Zeničko-dobojski kanton, iako svjestan odgovornosti koje proizilaze iz Zakona o koncesijama nije vršio dužni nadzor nad sprovođenjem Zakona o koncesijama, propustio je poduzeti mjere da RMU Kakanj zaključi ugovor o koncesiji i plaća koncesionu naknadu ili da obustavi eksploataciju uglja, te nije protiv RMU Kakanj pokrenuo prekršajni postupak, zahtjevao da mu se zabrani obavljanje djelatnosti i da se od istog oduzme protupravno stečena imovinska korist, niti je donio Odluku o pristupanju provođenja procedure dodjele koncesija za istraživanje i eksploataciju uglja na području Općine Kakanj, niti je zaključio ugovor o koncesiji te je na taj način oštetio Općinu Kakanj.

Federacija Bosne i Hercegovine-Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je shodno odredbama člana 38. Zakona o rudarstvu FBiH („Službene novine FBiH“ broj:26/10) dana 31.05.2011. godine na osnovu člana 37. Zakona o rudarstvu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 26/10) donijelo rješenje Up/I broj: 06-18-85/11 kojim je RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj produžilo dozvolu za površinsku i podzemnu eksploataciju industrijske mineralne sirovine mrkog uglja unutar granica eksploatacionog polja u ukupnoj površini od 5.888,37 hektara, navodeći u tački 8. rješenja da će ovo rješenje biti ukinuto ukoliko se privredno društvo JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo ZD Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj ne bude pridržavao odredbi člana 39. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine koji član stavom 1. tačka 5. propisuje da će nadležno ministarstvo za rudarstvo ukinuti dozvolu za eksploataciju mineralnih sirovina ako je raskinut ugovor o koncesiji.

Federacija BiH je Rješenjem Up/I broj: 06-18-85/11 os 31.5.2011. godine suprotno zakonu dozvolila RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj da obavlja privrednu djelatnost eksploatacije energetske mineralne sirovine-mrkog uglja bez zaključenog ugovora o koncesiji, a definišući razloge u tački 8. navedenog rješenja zbog kojih će se ukinuti isto dovelo u zabludu Općinu Kakanj da smatra da je ugovor o koncesiji zaključen.

Pored toga Federacija BiH je RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj koji nema zaključen ugovor o koncesiji, suprotno članu 37. i članu 43. Zakona o rudarstvu F BiH izdavala rješenja - dozvole za izvođenja radova prema rudarskom projektu iako je zakonom izričito propisano da privredno društvo ili izvođač rudarskih radova uz zahtjev mora priložiti ugovor o koncesiji čime je omogućio RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj da obavlja privrednu djelatnost korištenjem predmeta koncesije bez zaključenog ugovora o koncesiji iako je znala da isti mora imati zaključen ugovor o koncesiji i za korištenje predmeta koncesije, odnosno obavljanje djelatnosti eksploatacijom uglja plaćati koncesionu naknadu. Vlada F BiH je po inicijativi JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u vezi autentičnog tumačenja člana 7.stav 2. Zakona o koncesijama (federalnog) u kojim je zauzela stav da javna preduzeća sa većinskim udjelom državnog kapitala ne podliježu obavezi dodjele koncesiji i uprkos činjenici da takvo autentično tumačenje (kojim bi se promjenio Zakon o koncesijama) nije dato, a donešen je Zakon o rudarstvu F BiH koji propisuje obavezu za sva privredna društva koja vrše eksploataciju mineralnih sirovina da moraju imati zaključene ugovore o koncesiji bez kojih ugovora se ne može izdati rješenje o dozvoli eksploatacije niti izdati dozvola za izvođenje radova po rudarskom projektu, te da se mora ukinuti dozvola ako je raskinut ugovor o koncesiji, odnosno ista prestaje po sili zakona ako je istekao ugovor o koncesiji, donijela rješenje kojim je produžila dozvolu za eksploataciju RMU Kakanj i istom dozvolila izvođenje rudarskih radova po rudarskim projektima. Federacija BiH iako upozorena od strane Općine Kakanj nije postupila po zahtjevu Općine i nije ukinula dozvolu za eksploataciju RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj niti je preduzla mjere protiv RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj propisane Zakonom o rudarstvu, čime je oštetila Općinu Kakanj, a omogućila RMU Kakanj sticanje imovinske koristi, a na štetu Općine Kakanj.

Imajući u vidu propisano Zakonom o koncesijama, Zakonom o rudarstvu F BiH Općina Kakanj je osnovano očekivala da će Zeničko-dobojski kanton shodno kantonalnom Zakonu o koncesijama i podzakonskim aktima vršiti uplate u korist Općine, a po osnovu eksploatacije

energetske mineralne sirovine-uglja. Obzirom da se to nije desilo Općina je od Zeničko-dobojskog kantona prvo usmeno, a potom pismeno tražila informaciju da li je od dana stupanja na pravnu snagu Zakona o koncesijama zaključen ugovor o koncesiji sa ZD RMU Kakanj i da li je isti uplatio naknade za koncesiju i u kojem iznosu, te je od resornog ministarstva informisana da nije zaključen ugovor o koncesiji, nakon čega je Općina od Federacije BiH zahtjevala da predmetno rješenje stavi van snage što nadležan organ Federacije BiH nije učinio, a od RMU Kakanj da podnese inicijativu za zaključenje ugovora o koncesiji, od Zeničko-dobojskog kantona da zaključi ugovor o koncesiji, donese odluku o pristupanju provođenja procedure dodjele koncesije za istraživanje i eksploataciju energetske mineralne sirovine-uglja, a Zeničko-dobojski kanton uprkos činjenici da je svjestan odgovornosti iz zakonske regulative iz ove oblasti nije postupio po zakonu čime je omogućio RMU da nastavi eksploataciju energetske mineralne sirovine bez zaključenog ugovora o koncesiji i na taj način oštetio Općinu Kakanj.

Općinski sud u Zenici je postupajući po tužbama Općine Kakanj za naknadu štete za period 01.01.2008. godine do 31.12.2013. godine i za period 01.01.2014. godine do 31.12.2014. godine nakon provedenog postupka donio presude kojim je Općinu Kakanj odbio sa tužbenim zahtjevom. Presude Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 Ps 113502 14 Ps od 11.05.2018. godine i 43 0 Ps 130048 15 Ps od 11.01.2018. godine potvrđene su presudama Kantonalnog suda u Zenici, a istim presudama žalba Općine Kakanj odbijena.

Iz presuda proizilazi da je tužbeni zahtjev odbijen iz razloga što shodno članu 2. Zakona o koncesijama Zeničko-dobojskog kantona, predmet koncesije između ostalog može biti istraživanje ili eksploatacija energetske mineralnim sirovina uglja, te da se iz te odredbe ne može zaključiti da eksploatacija mineralne sirovine uglja mora obavezno i u svakom slučaju biti predmet koncesije, te sud dalje navodi da je članom 4. stav 1. i 2. istog Zakona propisano da Odluku o pristupanju provođenja procedure dodjele koncesije za određeno dobro donosi Vlada Kantona na prijedlog resornog ministarstva, te da nadležno ministarstvo prije donošenja Odluke o pristupanju dodjele koncesije, a na osnovu ekonomske studije cijeni ekonomsku opravdanost dodjele koncesije, koju na kraju odobrava Vlada kantona. Kako je Zakonom o koncesijama (kantonalnim) propisano da Odluku o pristupanju provođenja procedure dodjele koncesije za određeno dobro, visinu naknade za koncesiju i druge uslove potrebne za zaključenje ugovora o koncesiji utvrđuje Vlada Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog nadležnog ministarstva, te da je istim zakonom određeno da određeno istraživanje ili eksploatacija energetske mineralne sirovine uglja, ne mora nužno biti predmet koncesije., sud cijeni da ne postoji odgovornost Zeničko-dobojskog kantona za eventualnu štetu Općini zbog gubitka koncesione naknade, sljedom čega po ocjeni suda ne postoji niti odgovornost RMU Kakanj niti Federacije BiH.

Općina Kakanj je na ovakve presude Općinskog suda u Zenici uložila žalbe Kantonalnom sudu u Zenici. Žalbe su odbijene i potvrđene su presude prvostepenog suda.

Iz razloga što Općina Kakanj smatra da je donešenim presudama izvršena povreda materijalnog prava, na presude Kantonalnog suda u Zenici uložena je revizija, te je podnešena po istom činjeničnom i pravnom osnovu nova tužba protiv istih tuženih za period 01.01.2015. godine do 31.12.2017. godine.

Kao što je naprijed navedeno, Zeničko-dobojski kanton zahtjeva da se odustane od revizija i da se povuče tužba.

Imajući u vidu naprijed navedeno kao i neizvjestan ishod sudskih postupaka, te činjenicu da će i po odluci o reviziji ma kakva ona bila biti podnešena apelacija bilo od Općine Kakanj bilo od strane tuženih, te da će eventualno izvršenje presuda biti otežano zbog finansijske situacije RMU Kakanj kao i broja presuda koje čekaju na izvršenje iz budžeta F BiH i Zeničko-dobojskog kantona, a što opet znači nemogućnost naplate koncesione naknade, jer nije zaključen ugovor o koncesiji, predlaže se Općinskom vijeću da donese predloženi zaključak.

PRILOG: Službena zabilješka sa sastanka održanog 10.07.2019. godine u uredu premijera Zeničko-dobojskog kantona

OBRAĐIVAČ
Općina Kakanj
Općinsko pravobranilaštvo

PREDLAGAČ
Općinski načelnik
Aldin Šljivo